

Ortaokullarda Değişen Sınav Sistemiyle İlgili Öğretmen Görüşlerinin İncelenmesi

Examining Teachers' Views on the Changing Examination System in Secondary Schools

Fatih Kana¹, Hulusi Geçgel², Furkan Yavşan³

¹Sorumlu Yazar, Prof. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, fatihkana@comu.edu.tr, (<https://orcid.org/0000-0002-1087-4081>)

²Doç. Dr., Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Türkçe Eğitimi Anabilim Dalı, hgecgel@comu.edu.tr, (<https://orcid.org/0000-0002-9277-6417>)

³Öğretmen, Milli Eğitim Bakanlığı, furkanyavşan@gmail.com, (<https://orcid.org/0009-0007-9277-9136>)

Geliş Tarihi: 25.10.2024

Kabul Tarihi: 03.02.2025

ÖZ

Bu araştırmanın amacı ortaokullarda değişen sınav sistemiyle ilgili öğretmen görüşlerini tespit etmektir. Araştırmada ortaokullardaki değişen sınav sistemini incelemek amacıyla nitel araştırma desenlerinden durum çalışması kullanılmıştır. Çalışma grubunu Türkiye'nin batısındaki bir ortaokuldan araştırmaya katılmak isteyen Matematik, Fen Bilimleri, Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi, Sosyal Bilgiler ve İngilizce öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerinin incelenmesi için nitel veri analiz yöntemlerinden tümdengelimci analiz yöntemi kullanılmıştır. Bu araştırmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Geçerlik ve güvenilirliği sağlamak amacıyla belirlenen araştırma soruları uzman görüşü alınarak düzenlenmiştir ve bir katılımcıyla pilot uygulama yapılarak soruların anlaşılabilirliği ve araştırmaya uygunluğu sınanmıştır. Ayrıntılı bilgiler elde etmek için öğretmenlere açık uçlu sorular sorulmuştur. Katılımcıların verdiği yanıtlardan temalar oluşturularak veriler yorumlanmadan maddeleştirilmiştir. Öğretmenlerin ortaokullarda değişen yazılı sınav sistemini öğrenci gelişimi için faydalı buldukları ancak bu değişimin ön hazırlık yapılmadan çok hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesinin birtakım sorunlara neden olduğunu düşündükleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Değişen sınav sistemi, eski yazılı sınav sistemi, yeni yazılı sınav sistemi, öğrenci gelişimi.

ABSTRACT

The aim of this study is to determine teachers' views on the changing examination system in secondary schools. In the study, case study, one of the qualitative research designs, was used to examine the changing examination system in secondary schools. The study group consists of teachers of Mathematics, Science, Religious Culture and Moral Knowledge, Social Studies and English from a secondary school in the western part of Turkey who wish to participate in the research. Deductive method, one of the qualitative data analysis methods, was used to examine the views of the teachers participating in the study. In this study, research questions were asked to the teachers using a semi-structured observation form and answers were obtained. In order to ensure validity and reliability, research questions were organized by taking expert opinion and a pilot study was conducted with one participant to test the comprehensibility of the questions and their suitability for the research. Teachers were asked open-ended questions to obtain detailed information. The themes were formed from the answers given by the participants and the data were

itemized without interpretation. It was found that teachers found the changing written exam system in secondary schools beneficial for student development, but they thought that the rapid implementation of this change without prior preparation caused some problems.

Keywords: Changing exam system, old written exam system, new written exam system, student development, secondary school.

GİRİŞ

Gelişen ve değişen dünyada geçmiş dönemlerin becerilerinin yerini yenedünya düzenine uyumlu beceriler almıştır. Bu beceriler günlük hayattaki ilişkilerde, iş hayatına uyum sağlamada etkin bir biçimde rol almaktadır. Günümüz yüzyılının bilgi edinme kaynakları ve değerleri geçen yüzyılın değerlerinde büyük bir değişimi meydana getirmiştir. Öğrenilenlerin ezberde olması düşüncesinden, bilgiye ulaşımın kolaylaşması, bilginin paylaşılması ve onun kullanılabilir olması düşüncesi hâkim olmuştur. Bununla birlikte bireylerin de değişimi söz konusu olmuştur (Hamarat, 2019, s. 7). 20. Yüzyıl becerilerinde tek bir alanda hâkimiyet ve eğitim geçerliken 21. yüzyıl becerilerinde bunun aksine bilginin devamlı olarak yenilendiği, sahip olunan becerilerin arttırıldığı ve her geçen gün yenilerinin eklendiği bir süreç geçerlidir (Erbaşı vd., 2022, s. 24). Hamarat (2019, s. 8-11), 21. yüzyıl becerilerini bu çağda yaşayan kişilerin, kaliteli ve aktif bir yaşam sürebilmeleri için sahip olmaları gereken beceri grupları olarak tanımlamaktadır. Bu becerileri ise öğrenme, okuryazarlık ve gündelik hayatla ilgili olan durumlar olarak belirtmektedir. “21. Yüzyıl Öğrenme Ortaklığı” adı verilen projede 21. yüzyıl becerileri yaşam ve kariyer becerileri, öğrenme ve yenilik becerileri ve bilgi, medya ve teknoloji becerileri olarak sınıflandırılmıştır (URL 1).

Geçmişte, eğitim sürecinde öğretmenlerin merkezde olduğu ve bilgiyi doğrudan öğrencilere aktardığı geleneksel bir yaklaşım benimsenirken, günümüzde teknolojik gelişmelerin etkisiyle 21. yüzyıl becerilerinin geliştirilmesinin hedeflendiği bir eğitim anlayışı uygulanmaya başlamıştır. Bu yeni eğitim anlayışında, öğrencilerin sadece bilgi almakla yetinmediği aynı zamanda sosyal yaşamın aktif bir parçası olarak üretime katıldığı ve kendilerini ifade etmek istedikleri bir çağda yaşanılmaktadır. Günay (2020), günümüz öğrencilerinin topluma katkıda bulunma ve yaratıcı düşünme becerileri geliştirme arzularının öne çıktığını belirtmektedir. Öğretmenler bu bağlamda öğrencilere rehberlik etmeye, onların meraklarını uyandırmaya, sorunlara yaklaşımlarını desteklemeye ve problem çözme becerilerini geliştirmeye odaklanmaktadır. Başar (2022)'a göre bu süreçte öğretmenler, öğrencilerin yetkinliklerini değerlendirirken onların ilgi ve meraklarını, yaratıcı düşünme becerilerini ve sorun çözme kapasitelerini göz önünde bulundurmaktadır. Türk eğitim sistemi hayata dair bilgi, beceri, tutumları kazanmış ve bunları, birbiriyle uyumlu bir şekilde kullanabilen kişiler eğitmeyi hedeflemektedir. Bireylerin millî ve milletlerarası seviyede bireysel, toplumsal, eğitim ve çalışma yaşamlarında gereksinim hissedecekleri çeşitli maharetler ve yetkinlikler Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde (TYÇ) tespit edilmiştir. Türkiye Yeterlilikler Çerçevesinde sekiz yetkinlik tespit edilmiş ve ana dilde iletişim, yabancı dillerde iletişim, matematiksel yetkinlik ve bilim/teknolojide temel yetkinlikler, dijital yetkinlik, öğrenmeyi öğrenme, sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinlikler, inisiyatif alma ve girişimcilik, kültürel farkındalık ve ifade olarak belirlenmiştir (MEB, 2019, s. 4-5).

21. Yüzyıl eğitim anlayışı, sadece akademik başarıya odaklanmaktan ziyade öğrencilerin eleştirel düşünme, iş birliği yapabilme, iletişim ve yaratıcılık gibi beceriler geliştirmelerini amaçlayan bir yaklaşıma dayanmaktadır. Trilling & Fadel (2009) bu becerilerin geliştirilmesinin, öğrencilerin gelecekteki sosyal ve profesyonel yaşamlarında başarılı olabilmeleri için kritik olduğunu ifade etmektedir. Bu bağlamda öğretmenlerin, öğrencilere bilgi aktarmaktan çok onların öğrenme süreçlerine rehberlik eden, onları yönlendiren ve problem çözme yetkinliklerini destekleyen bir rol üstlenmeleri gerekmektedir. Öğrencilerin aktif katılımını sağlayan, onları yaratıcı ve eleştirel düşünmeye teşvik eden bu yeni eğitim anlayışı, hem öğretmenlerin rolünü

dönüştürmekte hem de eğitimde daha öğrenci merkezli bir yapının benimsenmesini sağlamaktadır.

Eski yıllarda öğretmenin merkezde olduğu ve öğretmenin bilgiyi öğrenciye aktardığı bir eğitim gerçekleştirilirken günümüzde teknolojik gelişmeler sonucunda 21. yüzyıl becerilerinin geliştirilmesinin hedeflendiği bir eğitim anlayışı uygulanmaya başlanmıştır. Öğrencilerin sosyal hayatın içinde olduğu, üretime katılıp kendilerini göstermek istedikleri bir çağın içinde yaşanmaktadır. Öğretmenler; öğrencilerin bu isteklerinin farkında olarak onların meraklarını, problemlere bakış açılarını ve problemleri çözümlenmelerini göz önünde bulundurarak ve onlara rehberlik ederek yetkinliklerini değerlendirmektedir (Başar, 2022, s. 23). Yapılandırmacılık, bireyin daha önce öğrendiği bilgilerle yeni öğrendiği bilgileri ilişkilendirmesidir (Akınoğlu, 2022, s. 124). Bireyin yeni öğrendiği bilgileri öncekilerle ilişkilendirmesiyle ilgili ölçme ve değerlendirme aşamaları çok önemlidir. Ölçme, bir özelliğin gözlemlenerek sayılarla ve sıfatlarla ortaya konmasıdır. Değerlendirme, ölçme sonuçlarının kurala bağlı olarak ölçülen özellik hakkında bir karara varma işlemidir (Turgut & Baykul, 2019, s. 3). Geleneksel yaklaşımda ölçme ve değerlendirmede kâğıt üzerindeki yazılı sınavlarla bilgiyi ölçmeye yönelik yapılırken yapılandırmacı yaklaşımda ölçme ve değerlendirme, öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerini geliştirmeye yönelik proje, performans ve portfolyo gibi ölçme ve değerlendirme araçlarıyla yapılmaktadır (Başol, 2019, s. 6).

2023-2024 eğitim-öğretim yılı başladıktan sonra Millî Eğitim Bakanlığının sınav yönetmeliğini değiştirmesiyle okullarda uygulanacak yeni yazılı sınav sistemi belirlenmiştir. Literatürde sınav sistemiyle ilgili alan yazını incelendiğinde (Dilekçi vd., 2023; Gökenç Gülez, 2023) ortaokullarda değişen sınav sistemiyle ilgili yeterli düzeyde bir çalışmanın olmadığı görülmüştür. Bu araştırmanın amacı ortaokullarda değişen sınav sistemiyle ilgili öğretmen görüşlerini incelemektir. Bu amaca yönelik alt amaçlar şu şekilde aranmaktadır:

- Yeni yazılı sınav sistemi öğretmenlerin sınavlara hazırlığını nasıl etkilemektedir?
- Yeni yazılı sınav sistemi öğrencilerin sınavlara hazırlığını nasıl etkilemektedir?
- Sınav öncesinde öğrencileri yeni soru tipine hazırlamak için yaptığınız çalışmalar nelerdir?
- Eski yazılı sınav sisteminde sorduğunuz soru tipleri ile yeni soru tipleri arasındaki fark nedir?
- Yeni yazılı sınav sistemiyle hazırlanacak soruların eskiye göre öğrenci gelişimine etkisinin ne olduğunu düşünüyorsunuz?
- Yeni soru tiplerinin öğrencilerin düşünme becerisine katkısının ne olduğunu düşünüyorsunuz?
- Yeni yazılı sınav sisteminin uygulanmasında yaşanan güçlükler nelerdir?

YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Deseni

Bu çalışmada, ortaokullarda uygulanan yeni sınav sistemine ilişkin öğretmen görüşlerini belirlemek amacıyla nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni kullanılmıştır. Durum çalışması, araştırmacıların belirli bir olguyu derinlemesine anlamak ve incelemek amacıyla kullandığı bir yöntemdir. Bu yöntem, veri toplama sürecinde birden fazla kaynaktan elde edilen bilgilerin analiz edilmesi ve kuramsal önermelerle desteklenerek sonuca ulaşılmasıyla karakterize edilir (Akar, 2019). Durum çalışması, özgün bir durumu anlamak için çeşitli değişkenleri bir arada değerlendirir ve farklı veri toplama araçları ile çeşitleme yapmayı mümkün kılar (Yin, 2014). Bu çalışmada da ortaokul düzeyinde uygulanan yeni sınav sisteminin öğretmenler tarafından nasıl değerlendirildiğini derinlemesine incelemek amacıyla durum çalışması deseni tercih edilmiştir. Durum çalışmasının bu bağlamda kullanılması, sınav sistemi gibi karmaşık ve çok boyutlu bir

olguyu anlamada etkili bir araç sunmaktadır. Stake (1995) durum çalışmasının, araştırmacılara spesifik bağlamlarda karşılaşılan karmaşık olayları inceleme ve bu olayların altında yatan dinamikleri keşfetme imkânı sunduğunu vurgulamaktadır. Bu nedenle, çalışmanın amacı doğrultusunda öğretmenlerin sınav sistemi hakkındaki görüşlerini analiz etmek ve bu sistemin eğitim sürecine olan etkilerini anlamak için durum çalışması deseni uygun bir yöntem olarak seçilmiştir.

2.2. Çalışma Grubu

Bu çalışmada amaçlı örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Bu yöntemde araştırmacı, araştırma yaptığı konuya yönelik verileri elde etmek için örnekleme ait kendi bilgilerinden yararlanarak ve kestirimde bulunarak bilgi toplayacağı kişileri belirler. Araştırmacının bu şekilde örneklem belirlemesine amaçsal örnekleme denir (Korkmaz, 2020, s. 157). Bu çalışmada amaçlı örneklem yöntemlerinden ölçüt örneklem yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu ortaokullarda değişen yazılı sınav sistemiyle ilgili öğretmen görüşlerini tespit etmek için Türkiye'nin batısındaki bir ortaokuldan araştırmaya katılmak isteyen Matematik, Fen Bilimleri, Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi, Sosyal Bilgiler ve İngilizce öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmaya altı kadın, altı erkek öğretmen katılmıştır.

2.3. Veri Analizi

Araştırmada nitel veri analiz yöntemlerinden tümdengelimci yöntem kullanılmıştır. Tümdengelimci yaklaşımda toplanan veriler ilk olarak araştırma sorusu ya da alt sorulardan hareketle ortaya konan temalara bağlı olarak özetlenir ve yorumlanır (Yıldırım & Şimşek, 2021, s.244). Bu çalışmada da ortaokullarda değişen sınav sistemiyle ilgili araştırmacılar tarafından belirlenen araştırma soruları temalara bağlı kalınarak özetlenmiş ve yorumlanmıştır.

2.4. Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme tekniğinde önceden hazırlanmış araştırma sorularının, görüşme yapılan kişilerin fikirlerini almak amacıyla görüşme sırasında düzenleme yapılabilecek şekilde sorulmasıdır (Ekiz, 2020, s. 70). Yarı yapılandırılmış görüşmede katılımcılar özgürce cevap verebilir. Araştırmacı konuşmayı yönlendirir, soruların yanıtlanmasına yönelik açıklamalar yapabilir, konuşmaya göre soruların yerleri değiştirilebilir (Ocak, 2019, s. 238). Görüşme formu alan uzmanlarının görüşleri alınıp görüşme formuna son hâli verilerek oluşturulmuştur ve görüşmeler öncesinde pilot uygulaması yapılmıştır. Daha sonra katılımcılarla yapılan görüşmelerde araştırmacının gönüllülük esasına göre yürütüleceği ve cevap vermek istemedikleri durumda görüşmeyi sonlandırabilecekleri bilgisi verilerek araştırma soruları sorulmuştur.

2.5. Geçerlik ve Güvenirlik

Araştırma sorularının hazırlanması sürecinde sorulacak soruların geçerliğini ve güvenirliliğini sağlamak için uzman görüşü alınarak ve bir katılımcıyla ön görüşme yapılarak soruların anlaşılabilirliği ve soruların araştırmaya uygunluğu denenmiştir. Elde edilecek bilgilerin doğru olması için alınan tedbirlere “geçerlik” ve araştırmanın yapıldığı süreyi, araştırma sonucunda elde edilen verileri araştırma yapacak diğer kişilerin şeffaf ve detaylı bir şekilde değerlendirmesine imkân tanıma “güvenirlik” olarak ifade edilmektedir (Yıldırım & Şimşek, 2021, s.297).

Araştırmada öğretmenlere açık uçlu sorular yöneltilerek detaylı bilgiler elde edilmiştir. Katılımcıların sorulara verdiği cevaplardan tespit edilen veriler yorumlanmadan maddeleştirilmiştir. Katılımcıların görüşleri olduğu gibi belirtilerek okurlara takdim edilmiştir.

2.6. Araştırma Etiği

Bu araştırmanın tüm aşamalarında bilimsel etik, ilke kurallara uyulmuştur. Bu araştırma için etik kurul onayı Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Etik Kurulundan (04.10.2024, 2024-YÖNP-522) alınmıştır. Araştırmaya gönüllü öğretmenler katılmıştır. Araştırmaya katılan öğretmenlerin verdikleri cevaplar kodlanarak verilmiştir.

BULGULAR

3.1. Yeni Yazılı Sınav Sisteminin Öğretmenlerin Sınavlara Hazırlığına Etkileri

Tablo 1

Öğretmenlerin Yeni Yazılı Sınav Sisteminde Sınavlar İçin Yaptıkları Hazırlıkla İlgili Görüşleri

Kodlar	f
Soru sayısının az olması ve bu nedenle tüm konuları kapsayan soru hazırlamanın zorluğu	9
Kazanım dağılımı	6
Sınavlara hazırlığı olumlu etkileyerek hazırlığın kolaylaşması	4
Öğrenci seviyesine uygun açık uçlu sorular hazırlama	2
Öğretmenlerin daha özenli ve dikkatli olması	2
Daha çok sayıda beceriyi ölçme	2
Farklı yaklaşımlarla ders anlatma	2
Mesleki gelişim için oldukça faydalı olma	1
Sınav hazırlığı için daha çok zaman ayırma	1
Özgün sorular hazırlama	1
Sınav geçerliliğini artırma	1

Tablo 1 incelendiğinde öğretmenlerin yeni yazılı sınav sisteminde sınavlar için yaptıkları hazırlıkla ilgili soru sayısının az olması ve bu nedenle tüm konuları kapsayan soru hazırlamanın zorluğu (f=9), kazanım dağılımı (f=6), sınavlara hazırlığı olumlu etkileyerek hazırlığın kolaylaşması (f=4), öğrenci seviyesine uygun açık uçlu sorular hazırlama (f=2), öğretmenlerin daha özenli ve dikkatli olması (f=2), daha çok sayıda beceriyi ölçme (f=2), farklı yaklaşımlarla ders anlatma (f=2), mesleki gelişim için oldukça faydalı olma (f=1), sınav hazırlığı için daha çok zaman ayırma (f=1), özgün sorular hazırlama (f=1), sınav geçerliliğini artırma (f=1) şeklinde görüşlerini belirttikleri görülmektedir. Bu konuyla ilgili öğretmen görüşleri şu şekildedir:

Soru sayısının az olması tüm konuları kapsayan soru hazırlamayı zorlaştırmaktadır. (M1 Kodlu Öğretmen)

Kazanım dağılımına ve öğrenci seviyesine uygun açık uçlu sorular hazırlamak zorlu bir süreç. Öğretmenlerin daha özenli ve dikkatli olması gerekiyor. (M4 Kodlu Öğretmen)

Eski sınav sistemine göre daha çok sayıda beceriyi ölçtüğü için ve bizi farklı yaklaşımlarla ders anlatmaya yönlendirdiği için mesleki gelişimimiz için oldukça faydalı olduğunu düşünüyorum. (M5 Kodlu Öğretmen)

Öğretmenler sınav hazırlamaya daha çok zaman ayırmaktadır. Soru dağılımları kazanımlara göre belirlenirken daha özgün sorular hazırlanmaktadır. (M8 Kodlu Öğretmen)

Yeni yazılı sınav sistemi öğretmenlerin sınavlara hazırlığını olumlu yönlerden etkilemektedir. Hangi kazanımlardan kaçar adet soru sorulacağını önceden planlanması, soru şeklinin belli olması, sınavların geçerliliğini artırmaktadır. Ayrıca soruları hazırlarken kolaylık sağlamakta ve zaman kaybını önlemektedir. (M9 Kodlu Öğretmen)

Daha önceki sınav sisteminde soru sınırlaması olmadığından kazanımları birkaç soru ile yoklayabiliyorduk ama bu sınav sisteminde belirlenen senaryo içerisindeki soru sayılarına uyulması gerektiğinden kazanımı kapsayan soruyu tespit etme durumu yaşanmıştır. Soru hazırlama kısmı daha az soru sorulduğundan da bizler açısından kolaylaşmıştır. (M12 Kodlu Öğretmen)

3.2. Yeni Yazılı Sınav Sisteminin Öğrencilerin Sınavlara Hazırlığına Etkileri

Tablo 2

Öğretmenlerin Öğrencilerin Yeni Yazılı Sınav Sisteminde Sınavlar İçin Yaptıkları Hazırlıkla İlgili Görüşleri

Kodlar	f
Daha önce sınavı yapılmayan konuşma becerisi gibi becerilerin kullanımının önem kazanması	4
Öğrencilerin nasıl çalışacağına farkına varamadığı için zorlanması	4
Öğretmenlerin sınavlardan önce öğrencileri bilgilendirmesi	4
Motivasyon düşüklüğü	3
Başarısız olma korkusu	2
Soruları ezberlemek yerine konuları daha iyi anlama	2
Değerlendirme sürecinde adaletli puanlama	2
Öğrencilerin fiziksel performansını göstererek özgüven kazanması	2
Daha fazla ezberleme gerekmesi	1
Türkçe dersi sınavına hazırlıkta eskiye göre farklılık olmaması	1

Tablo 2 incelendiğinde öğrencilerin yeni yazılı sınav sisteminde sınavlar için yaptıkları hazırlıkla ilgili öğretmenlerin daha önce sınavı yapılmayan konuşma becerisi gibi becerilerin kullanımının önem kazanması (f=4), öğrencilerin nasıl çalışacağına farkına varamadığı için zorlanması (f=4), öğretmenlerin sınavlardan önce öğrencileri bilgilendirmesi (f=4), motivasyon düşüklüğü (f=3), başarısız olma korkusu (f=2), soruları ezberlemek yerine konuları daha iyi anlama (f=2), değerlendirme sürecinde adaletli puanlama (f=2), öğrencilerin fiziksel performansını göstererek özgüven kazanması (f=2), daha fazla ezberleme gerekmesi (f=2), Türkçe dersi sınavına hazırlıkta eskiye göre farklılık olmaması (f=1) şeklinde görüşlerini belirttiği görülmektedir. Bu konuyla ilgili öğretmen görüşleri şu şekildedir:

Motivasyon düşüklüğü, başarısız olma korkusu. (M1 Kodlu Öğretmen)

Soru ezberlemek yerine konuları daha iyi anlamaları gerektiğinin farkına varıyorlar. Üstelik değerlendirme sürecinde de bilgileri daha adaletli olarak puanlanabiliyor. (M2 Kodlu Öğretmen)

Daha önce kullanmak zorunda kalmadıkları bazı becerileri devreye sokması ve konuşma sınavı gibi fiziksel performans aracılığıyla özgüven kazandırması vesilesiyle öğrencilere uzun vadede çok şey kazandıracağını düşünüyorum. (M6 Kodlu Öğretmen)

Öğrenciler zorlanmaktadır. Daha fazla ezberleme gerekmektedir. (M7 Kodlu Öğretmen)

Öğrenciler Türkçe dersi sınavlarında daha önceki yıllarda da klasik sorularla sık sık karşılaştıkları için bu konuda belirgin bir değişik tutum veya farklı bir soru hazırlığı fark etmedim. Dinleme ve konuşma sınavı öncesinde konu ile ilgili nasıl uygulanacağına dair çok soru sordular. Pek çok öğrencimiz konuşma sınavına hazırlıklı geldi fakat konuşma süreleri çoğunlukla otuz-kırk saniye arasında kaldı. (M10 Kodlu Öğretmen)

Öğrenciler cevabı kendilerinin bulduğu soru sitemine çok aşına olmadıklarından bazı basit soruların bile cevaplarını bilmekte zorluk yaşadılar. Çünkü onlar daha nasıl çalışacaklarının bile

farkına varamadılar, biz öğretmenler onlara sınavlardan önce bazı yönlendirmeler yaptık ama uygulama olmadan bu söylenenler tüm öğrenciler için geçerli olmadı. (M11 Kodlu Öğretmen)

3.3. Öğretmenlerin Sınav Öncesinde Öğrencileri Yeni Soru Tipine Hazırlamak İçin Yaptığı Çalışmalar

Tablo 3

Öğretmenlerin Sınav Öncesinde Öğrencileri Yeni Soru Tipine Hazırlamak İçin Yapılan Çalışmalarla İlgili Görüşleri

Kodlar	f
Örnek soru çözümleri ile çözüm yollarını göstererek sonuca gitme	8
Sınava benzer yazılı, konuşma, dinleme sınavı yapma	4
Soru sorulma ihtimalinin yüksek olduğu yerleri vurgulama	3
Süreç odaklı çalışmalar	2
MEB'in açıklamalarını öğrencilere bildirme	2
Konuşma sınavı değerlendirme ölçeğini öğrencilerle paylaşma	1

Tablo 3 incelendiğinde öğretmenlerin sınav öncesinde öğrencileri yeni soru tipine hazırlamak için yaptıkları çalışmaları; örnek soru çözümleri ile çözüm yollarını göstererek sonuca gitme (f=8), sınava benzer yazılı, konuşma, dinleme sınavı yapma (f=4), soru sorulma ihtimalinin yüksek olduğu yerleri vurgulama (f=3), süreç odaklı çalışmalar (f=2), MEB'in açıklamalarını öğrencilere bildirme (f=2), konuşma sınavı değerlendirme ölçeğini öğrencilerle paylaşma (f=1) olarak belirttikleri görülmektedir. Öğretmenlerin konuyla ilgili düşünceleri şu şekildedir:

Sınav sorularına benzer soru çözümünü yaptırırım. (M2 Kodlu Öğretmen)

Sonuç yerine süreç odaklı çalışmalara ağırlık veriyorum. Çözüm yöntemleri ve işlemler ile ilgili ayrıntıları kaçırmadan doğru sonuca ulaşmalarını sağlamaya çalışıyorum. (M3 Kodlu Öğretmen)

MEB'in örnek sorularını sınıfta çözdürüyorum ve kendim de bir sınav (yazılı, konuşma, dinleme) için bir örnek quiz (küçük sınav) yapıyorum. (M3 Kodlu Öğretmen)

Örnek sorular öğrencilerle birlikte cevaplanmıştır. Konu anlatımlarında soru sorulma ihtimali yüksek olan bölümler belirtilmektedir. (M7 Kodlu Öğretmen)

Konu ile ilgili bakanlığımızın açıklamalarını öğrencilerimize bildirdim. Metin sonlarındaki konuşma etkinliklerinde her öğrenciye söz hakkı vererek onları konuşma sınavına hazırladım. Konuşma sınavı değerlendirme/puanlama ölçeğini öğrencilerle paylaştım. Konuşma ve dinleme kurallarını anımsattım. Dinleme metinleri dinletip metinle ilgili sorular sordum. (M10 Kodlu Öğretmen)

Öğrencilere sınavda soracağımız tarzda soruları sınavdan önce derste "Böyle soracağız." diye yönlendirmelerde bulduk, bazı derslerde de soru yazdırıp cevaplarını bulmaları konusunda yönlendirdik. (M12 Kodlu Öğretmen)

3.4. Eski Yazılı Sınav Sisteminde Sorulan Soru Tipleri ile Yeni Soru Tipleri Arasındaki Farklar

Tablo 4

Öğretmenlerin Eski Yazılı Sınav Sisteminde Sorulan Soru Tipleri ile Yeni Soru Tipleri Arasındaki Farklarla İlgili Görüşleri

Kodlar	f
Eski yazılı sınav sisteminde çoktan seçmeli, doğru/yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme tarzında sorular	6
Yeni yazılı sınav sisteminde açık uçlu, kısa cevaplı, bilgi ve yoruma dayalı soru tipinde cevabı öğrencilerin kendisi yazması	6
Eski yazılı sınav sisteminde de yeni tip sorular sorma	3
Eski yazılı sınav sisteminde öğrencilerin daha kolay cevaplayabileceği soru tipleri	3
Eski yazılı sınav sisteminde daha çok bilgi soruları	2
Eski yazılı sınav sisteminde kazanımların daha kolay ölçülmesini sağlayacak soru tipleri	1

Tablo 4 incelendiğinde öğretmenlerin eski yazılı sınav sisteminde sorulan soru tipleri ile yeni soru tipleri arasındaki farkları; eski yazılı sınav sisteminde çoktan seçmeli, doğru/yanlış, boşluk doldurma, eşleştirme tarzında sorular (f=6), yeni yazılı sınav sisteminde açık uçlu, kısa cevaplı, bilgi ve yoruma dayalı soru tipinde cevabı öğrencilerin kendisi yazması (f=6), eski yazılı sınav sisteminde de yeni tip sorular sorma (f=3), eski yazılı sınav sisteminde öğrencilerin daha kolay cevaplayabileceği soru tipleri (f=3), eski yazılı sınav sisteminde daha çok bilgi soruları (f=2), eski yazılı sınav sisteminde kazanımların daha kolay ölçülmesini sağlayacak soru tipleri (f=1) olarak ifade ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin konuyla ilgili düşünceleri şu şekildedir:

Eski sınav sisteminde daha çok bilgi ve kazanımlarla ilgili soru hazırlayabilirken yeni sistemde daha çerçeve ve net bilgi içeren soru tarzı tercih ettim. (M1 Kodlu Öğretmen)

Yarı yarıya yeni tip soruları da kullanıyordum aslında. Ama geri kalan sorularda test, boşluk doldurma ve doğru-yanlış tarzını da kullanıyordum. (M4 Kodlu Öğretmen)

Eski sınav sisteminde ağırlıklı olarak boşluk doldurma ve eşleştirme türü sorular soruyordum. Yeni sınav sisteminde açık uçlu, biraz da yorum gerektiren sorular soruyorum. (M5 Kodlu Öğretmen)

Çoktan seçmeli soru tiplerinde öğrenciler doğru cevabı seçeneklerde görebiliyordu. Şimdi cevap karşılığında değil. (M8 Kodlu Öğretmen)

Eski sınav sisteminde klasik soruların yanında çoktan seçmeli sorulara ve doğru/yanlış sorularını da yer veriyordum. (M9 Kodlu Öğretmen)

Önceki sistemde tüm soru tiplerini sorabiliyorduk kazanımı hangi soru tipi daha kolay ölçecekse ve öğrenci nasıl daha kolay yapabilecekse onu kullanıyorduk ama bu sistemde tüm sorular açık uçlu soru tarzında kısa cevaplı ya da yoruma dayalı olarak kullanıldı. (M11 Kodlu Öğretmen)

3.5. Yeni Yazılı Sınav Sistemiyle Hazırlanacak Soruların Eskiye Göre Öğrenci Gelişimine Etkisi

Tablo 5

Yeni Yazılı Sınav Sistemiyle Hazırlanacak Soruların Eskiye Göre Öğrenci Gelişimine Etkisi Hakkında Öğretmen Görüşleri

Kodlar	f
Yorum yapma, sorgulama, anlamlı cümleler kurabilme, açıklama, problem çözme becerilerini geliştirme	6
Yeni yazılı sınav sisteminin dört temel dil becerisinin de gelişimine katkı sağlaması ve çözümlene becerilerini geliştirmesi	5
Üst düzey bilişsel becerileri geliştirme	4
Okuma ve anlama becerisi gelişmemiş öğrencileri ezbere yöneltme	2
Cevaba ulaşmada şansın etkisini azaltıp öğrencilerin kendi cevaplarını vermesini sağlama	2
Konuyu bütün olarak kavrama	1
Ezberi değil, mantığı öne çıkarması	1

Tablo 5 incelendiğinde öğretmenlerin yeni sınav sistemiyle hazırlanacak soruların öğrencilerin gelişimine etkisini; yorum yapma, sorgulama, anlamlı cümleler kurabilme, açıklama, problem çözme becerilerini geliştirme (f=6), yeni yazılı sınav sisteminin dört temel dil becerisinin de gelişimine katkı sağlaması ve çözümlene becerilerini geliştirmesi (f=5), üst düzey bilişsel becerileri geliştirme (f=4), okuma ve anlama becerisi gelişmemiş öğrencileri ezbere yöneltme (f=2), cevaba ulaşmada şansın etkisini azaltıp öğrencilerin kendi cevaplarını vermesini sağlama (f=2), konuyu bütün olarak kavrama (f=1), ezberi değil, mantığı öne çıkarması (f=1) olarak ifade ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin konuyla ilgili düşünceleri şu şekildedir:

Okuma ve anlama becerisi gelişmemiş öğrencileri ezbere yönlendireceğini düşünüyorum. (M1 Kodlu Öğretmen)

Değerlendirmede şansın etkisini azalttığı için adaleti sağlıyor. Üstelik her kazanıma yönelik sorular yer aldığı için konuyu bütün olarak kavramasını teşvik ediyor. Ezberci değil, mantıklı ve problem çözme becerisi yüksek profiller yetiştirilmesine katkıda bulunabilir. (M3 Kodlu Öğretmen)

Eski sınav sistemi dört dil becerisinden en çok okuma becerisini, biraz da yazma becerisini test ediyor ve geliştirdiyordu. "Biraz" diyorum çünkü öğrenci yazı yazarken kendi cümlelerini oluşturmak yerine verilen kelimeleri bir yerlere yazıyordu. Yeni sınav sistemi dört dil becerisini de olması gerektiği gibi etraflıca test ediyor ve geliştiriyor. (M5 Kodlu Öğretmen)

Öğrencilerin şans başarısını ortadan kaldırıyoruz. Çalışmadan iyi not almak yok. Yorum yapma, anlamlı cümleler kurabilme, açıklayabilme yeteneklerinin gelişmesine katkı sağlıyor. Üst düzey bilişsel beceriler ölçülebilir. (M6 Kodlu Öğretmen)

Yeni sınav sistemi soruları öğrencilerin üst bilişsel zekâlarını ölçmeye daha yatkın. Okuduğunu anlama ve çözümlene becerilerini ölçen, konuşma ve dinleme/dinlediğini anlama ve çözümlene becerilerini ölçen sorulardan oluşmakta. Yeni sistemde yazma becerileri de önemli. Yazılı anlatım becerilerini de ölçen sorulardan oluşuyor. (M7 Kodlu Öğretmen)

Öğrenci gelişimine faydası olacağı kesin sadece bunu görebilmek için biraz zamana ihtiyaç var çünkü bu sistemle sinava tabii tuttuğumuz öğrenciler bununla ilk defa karşılaştı; zaman geçtikçe onlar da yorum yapmaya, sorgulamaya ve daha üst düzey bilişsel özellikleri kazanmaya

başlayacaklardır. Önceki sistemde bazı sorularda ve bazı derslerde bu tarz bir yaklaşımla karşı karşıyayken şimdi tüm alanlarda bu durum yaşanacak. (M10 Kodlu Öğretmen)

3.6. Yeni Soru Tiplerinin Öğrencilerin Düşünme Becerisine Katkısı

Tablo 6

Yeni Soru Tipinin Öğrencilerin Düşünme Becerisine Katkısı İle İlgili Öğretmen Görüşleri

Kodlar	f
Yorum yapma becerisini geliştirme	4
Düşünmeyi geliştirme	4
Mantık yürütme	3
Değerlendirme ve çıkarımda bulunma	2
Ayrıntılara önem veren düşünce sistemini geliştirme	2
Sorgulamayı ve araştırmayı destekleme	2
Doğruya ulaşma gayretini geliştirme	2
Akılda tutma becerisini geliştirme	1
Hazır olanı seçmek yerine inşa etme becerisini geliştirme	1

Tablo 6 incelendiğinde öğretmenlerin yeni soru tipinin öğrencilerin düşünme becerisine katkısını; yorum yapma becerisini geliştirme (f=4), düşünmeyi geliştirme (f=4), mantık yürütme (f=3), değerlendirme ve çıkarımda bulunma (f=2), ayrıntılara önem veren düşünce sistemini geliştirme (f=2), sorgulamayı ve araştırmayı destekleme (f=2), doğruya ulaşma gayretini geliştirme (f=2), akılda tutma becerisini geliştirme (f=1), hazır olanı seçmek yerine inşa etme becerisini geliştirme (f=1) olarak ifade ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin konuyla ilgili düşünceleri şu şekildedir:

Okuma ve anlama becerisi gelişmiş olan öğrencilerin mantık yürütme, yorum yapma, değerlendirme ve çıkarımda bulunma becerileri gelişebilir. (M1 Kodlu Öğretmen)

Sonuç odaklılık yerine süreç odaklı olması ayrıntılara önem veren bir düşünme sistemi oluşturuyor. Sorgulamayı ve araştırmayı destekliyor. Sonuçlanamasa bile doğruya ulaşma gayretinin önemini anlatıyor. (M4 Kodlu Öğretmen)

Beyinlerinin daha fazla çeşitli bölgelerini çalıştırdığını düşünüyorum. Eski sınav sisteminde körelen yorum yapma gibi becerileri yeniden devreye sokuyor. (M5 Kodlu Öğretmen)

Düşünme becerilerini arttırıyor. Akılda tutma becerisini geliştiriyor. (M8 Kodlu Öğretmen)

Yeni sınav sistemi öğrenciyi düşündüren, şans eseri puan almaktan uzak bir sınav sistemidir. Buna rağmen konuşma sınavlarında bazı ölçme ve değerlendirme hatalarına da açıktır. (M9 Kodlu Öğretmen)

Öğrenciler ne yazık ki hem aile hayatlarında hem okul hayatlarında hazırcılığa çok alışmışlardı ve bu sistemle birlikte seçmek yerine inşa etmeye adım atacakları bir dönem yaşanacaktır. Cevabı şıklardan seçmek yerine cevabı kendilerinin düşünerek bulmaları gerektiği için zihinsel bir süreç yaşayacakları dönem onları düşünmeye zorlayacak ve bir süre sonra da bu konuda gelişim göstereceklerdir. (M11 Kodlu Öğretmen)

3.7. Yeni Yazılı Sınav Sisteminin Uygulanmasında Yaşanan Güçlükler

Tablo 7

Yeni Yazılı Sınav Sisteminin Uygulanmasında Yaşanan Güçlüklerle İlgili Öğretmen Görüşleri

Kodlar	f
Soru sayısının az olmasının kapsam geçerliğini düşürmesi	4
Dil derslerinde üç adet sınav yapmanın çok fazla ders saatini alması	4
e-okul sisteminin yeni puanlamaya hazır olmaması nedeniyle dil derslerinde üç sınav puanının yüzdelerinin alınıp genel puanın hesaplanmasının zorluğu	4
Kavram bilgisi eksik olan öğrencilerin cevabını bildiği soruyu cevaplayamaması	3
Çoktan seçmeli testlere alışık olan öğrencilerin cevabı bilse bile cümle kurarak düşüncelerini ifade edememesi	2
Kazanımların çok olması durumunda öğrencilerin öğrenememesi	2
Konuşma sınavının bireysel uygulanmasının zorluğu	2
Öğrencilerin açık uçlu soru tipine alışık olmaması nedeniyle yazılı sınav başarısının düşmesi	2
Bazı öğrencilerinin yazısının okunaksız olmasının getirdiği güçlükler	1
Sınav kağıtlarının okunma süresinin uzaması	1
Dil derslerinde dinleme ve konuşma sınavlarının öğretmenlerin iş yükünü artırması	1
Tüm okulda ortak sınavların yapılmasının bazı derslerde kazanımları işlemeyi olumsuz etkilemesi	1

Tablo 7 incelendiğinde öğretmenlerin yeni sınav sisteminin uygulanmasında yaşanan güçlüklerle ilgili soru sayısının az olmasının kapsam geçerliğini düşürmesi (f=4), dil derslerinde üç adet sınav yapmanın çok fazla ders saatini alması (f=4), e-okul sisteminin dil derslerinde yeni puanlamaya hazır olmaması nedeniyle dil derslerinde üç sınav puanının yüzdelerinin alınıp genel puanın hesaplanmasının zorluğu (f=4), kavram bilgisi eksik olan öğrencilerin cevabını bildiği soruyu cevaplayamaması (f=3), çoktan seçmeli testlere alışık olan öğrencilerin cevabı bilse bile cümle kurarak düşüncelerini ifade edememesi (f=2), kazanımların çok olması durumunda öğrencilerin öğrenememesi (f=2), konuşma sınavının bireysel uygulanmasının zorluğu (f=2), öğrencilerin açık uçlu soru tipine alışık olmaması nedeniyle yazılı sınav başarısının düşmesi (f=2), bazı öğrencilerinin yazısının okunaksız olmasının getirdiği güçlükler (f=1), sınav kağıtlarının okunma süresinin uzaması (f=1), dil derslerinde dinleme ve konuşma sınavlarının öğretmenlerin iş yükünü artırması (f=1), tüm okulda ortak sınavların yapılmasının bazı derslerde kazanımları işlemeyi olumsuz etkilemesi (f=1) olarak ifade ettikleri görülmektedir. Öğretmenlerin konuyla ilgili düşünceleri şu şekildedir:

Kavram bilgisi eksik olan öğrenciler cevabını bildiği soruları yapamadı. Soru sayısı az olduğu için tüm konuları kapsayıcı bir sınav uygulanmadı. Test sistemine alışık öğrenciler sorunun cevabını bilse bile güzel bir cümle kurup cevabı yazamadı. (M3 Kodlu Öğretmen)

Soru sayısının az olması her kazanıma yönelik özel değerlendirmeleri eksik kılıyor. Tüm kazanımlar kullanıldığında da bu defa öğrenciler yetiştiremiyor. (M4 Kodlu Öğretmen)

Konuşma sınavını bireysel yapmakta zorlandım. Ayrıca genel olarak bir sınav yerine üç sınav yapmak çok fazla ders saatini elimden aldı. (M6 Kodlu Öğretmen)

Benim branşında herhangi bir güçlükle karşılaşmadık. (M9 Kodlu Öğretmen)

Üç farklı derste sınav uygulamak zorunda kaldığımız için (Türkçe dersi için) zaman alıyor. Ayrıca yüzdelerini alıp ortalamaları bulmak zahmetli. (M10 Kodlu Öğretmen)

Öğrencilerin hazırlıksız olmalarından dolayı başarı durumlarına bakıldığında bazı öğrencilerde bir düşüş yaşandı ama bazı öğrencilerde de tam tersi yükseliş yaşandı. Öğrenci yazılarının kötü olmasından kaynaklı öğretmenler okumakta güçlük yaşadı. Sınav okuma süresi uzadı hele ki bazı

branşlarda dinleme ve konuşma sınavlarının eklenmesi, e-okul sisteminde bunun için yeterli sekmelerin olmaması zaman açısından öğretmenleri zorladı. Sınavların tüm okulda ortak yapılmasıyla birlikte bazı sınıflarda dersler sınav ile geçtiğinden kazanımları işlemekte gecikme yaşandı. (M12 Kodlu Öğretmen)

TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu araştırma bulgularına göre öğretmenlerin yeni yazılı sınav sistemine yönelik değerlendirmeleri hem olumlu hem de olumsuz yönleri içermektedir. Öğretmenler, yeni sınav sisteminin daha fazla beceriyi ölçme kapasitesine sahip olduğunu ve mesleki gelişimlerine katkı sağladığını belirtmişlerdir. Bununla birlikte, sınav hazırlık sürecinin zaman alıcı olması ve soru sayısının az olması nedeniyle tüm kazanımları kapsayan soruların hazırlanmasındaki zorluklar önemli bir engel olarak görülmektedir. Bu durum, özellikle geniş kapsamlı konuların değerlendirilmesi açısından sınav sisteminin sınırlılıklarını ortaya koymaktadır. Bu araştırmaya benzer şekilde Başar (2022) da yeni sınav sistemlerinin öğretmenlerin farklı becerilere odaklanmalarını sağladığını ancak uygulamada karşılaşılan zorlukların öğretmenlerin motivasyonunu olumsuz etkileyebileceğini vurgulamaktadır. Bu araştırmaya benzer şekilde Göçer (2024) araştırmasında araştırmaya katılan öğretmenler “ihmal edilip geri plana atılmış dinleme ve konuşma becerilerin gelişim durumlarının ölçülüp değerlendirilmesinin hedeflenen beceri gelişimine katkısı açısından oldukça önemli ve gerekli olduğunu ama yapılan bu değişikliğin ani olmasının, zihinlerde olgunlaştırılmadan uygulamaya geçirilmesi üzerinde durulması gereken bir durum olduğunu belirtmiştir”.

Araştırmada öğretmenlerin sınav öncesinde öğrencileri yeni sınav sistemine hazırlamak için örnek soru çözümleri ile çözüm yollarını göstererek sonuca gitme; sınava benzer yazılı, konuşma, dinleme sınavı yapma gibi etkinlikler gerçekleştirdikleri; soru sorulma ihtimalinin yüksek olduğu yerleri vurguladıkları belirlenmiştir. Öğrenciler açısından, dinleme ve konuşma becerisi gibi daha önce sınavlarda ölçülmeyen alanların sisteme dahil edilmesi olumlu bir gelişme olarak görülmekle birlikte, öğrencilerin bu becerilere yönelik hazırlık süreçlerinde zorlandıkları anlaşılmaktadır. Bu bulgu, Lazarus & Folkman (1984)'ın kaygı teorisiyle de uyumlu olup öğrencilerin alışık olmadıkları sınav formatları karşısında daha fazla kaygı yaşadıklarını göstermektedir. Artan sınav kaygısı, öğrencilerin motivasyonlarını düşürebilir ve sınav performanslarını olumsuz etkileyebilir. Ayrıca, öğretmenler öğrencilerin ezberci yaklaşımdan uzaklaşip konuları daha derinlemesine anlamalarının gerekliliğine dikkat çekmişlerdir.

Yeni sınav sisteminin uygulama aşamasında yaşanan güçlükler de dikkat çekicidir. Soru sayısının az olması, kapsam geçerliliğini olumsuz etkileyerek öğrencilerin tüm kazanımları edinme durumlarının yeterince ölçülememesine neden olmaktadır. Bu bulgu, Schunk (2012)'un sınav geçerliliği ve güvenilirliği konusundaki hassasiyetle örtüşmektedir. Açık uçlu soruların kullanılması, öğrencilerin düşünme ve analiz becerilerini geliştirme açısından olumlu katkılar sunmakla birlikte, bu soru tipine alışık olmayan öğrenciler için başarısızlık korkusunu artırabilir. Trilling & Fadel (2009), bu tür sınavların öğrencilerin üst düzey bilişsel becerilerini ölçmede etkili olduğunu belirtse de bu becerilerin geliştirilmesi için daha fazla zaman ve eğitim desteğine ihtiyaç olduğu açıktır. Korkmaz & Duman (2021), öğrencilere yeni sınav formatlarıyla başa çıkabilmeleri için daha fazla uygulamalı eğitim sağlanması gerektiğini vurgulamaktadır.

Yeni yazılı sınav sistemi, öğrencilerin ve öğretmenlerin becerilerini ölçme ve geliştirme açısından olumlu potansiyele sahip olsa da uygulama sürecinde karşılaşılan zorluklar dikkatle ele alınmalıdır. Özellikle soru hazırlama süreçlerinin kolaylaştırılması, kapsam geçerliliğinin artırılması ve öğrencilerin yeni sınav formatına daha iyi hazırlanabilmeleri için öğretim süreçlerinin yeniden yapılandırılması gerekmektedir. Öztürk & Uslu (2022), sınav sisteminin başarıya ulaşabilmesi için öğretmenlerin bu süreçlere daha fazla dahil edilmesi ve eğitim

politikalarının esnekleştirilmesi gerektiğini vurgulamaktadır. Sonuç olarak, sınav sistemlerinin başarısı, hem öğretmenlerin hem de öğrencilerin bu süreçlere adaptasyonu ile doğrudan ilişkilidir.

- Yeni sınav sistemine geçilmeden önce pilot uygulanmasının yapılması sürecin işleyişine daha olumlu katkı sağlayacaktır.
- Yazılı sınavlar yapılmadan önce yeni sınav sistemindeki soru tiplerine uygun şekilde öğrenciler sınavlara hazırlanmalıdır.
- Sınav senaryoları belirlenirken kapsam geçerliği dikkate alınmalıdır.
- Öğrencilerin dil becerilerinin daha etkili geliştirilmesi için Türkçe ve diğer dil dersleri dört temel dil becerisinin ayrı ayrı verildiği dersler şeklinde düzenlenmelidir.

KAYNAKÇA

- Akar, H. (2019). Durum çalışması. A. Saban & A. Ersoy (Ed.), *Eğitimde nitel araştırma desenleri* içinde (s. 139-178). Anı Yayıncılık.
- Akinoğlu, O. (2022). Öğretim kuram ve modelleri. Ş. Tan (Ed.), *Öğretim ilke ve yöntemleri* içinde (s. 107-144). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Başar, F. B. (2022). *E-twinning faaliyetleri ve 21. yüzyıl eğitim ve öğretim becerileri ilişkisi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Uludağ Üniversitesi.
- Başar, M. (2022). *21. yüzyıl eğitim becerileri ve öğretmenlerin rolü*. Eğitim Yayınları.
- Başol, G. (2019). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Battelle for Kids (2023). *Framework for 21st century learning*. www.p21.org
- Dilekçi, A., Karatay, H., & Koçyiğit, S. (2023). Türkçe dersi proje görevlerinin değerlendirilmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 23(1), 142–158. <https://dx.doi.org/10.17240/aibuefd.2023.-1165461>
- Ekiz, D. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Anı Yayıncılık.
- Erbaşı, H., Erdoğan, S. A., Koçer, Ö., Sarıaslan, E. ve Jachimovič, A. T. (2022). 21. yüzyıl becerileri ve kapsayıcı eğitim. F. Lea & S. T. Maria (Ed.), *Eğitsel sanatla kapsayıcı yaratıcılık* içinde (s. 22-32). Metodolojik Materyal. https://increaplus.eu/moodle/pluginfile.php/918/mod_resource/content/2/INCREA%2B_Chapter%203.pdf
- Göçer, A. (2024). Öğrencilerin dinleme ve konuşma becerilerinin uygulamalı sınavlarla ölçülüp değerlendirilmesine yönelik Türkçe öğretmenlerinin görüşleri. *International Journal of Language Academy*, 12(3), 120-144.
- Gökenç, G. S. (2023). Ming dönemi Çin memurluk sınav sistemi ve edebi makale türü: Baguwen (八股文). *Akademik Sosyal Araştırmalar*, 7(24), 191-202. <https://doi.org/10.31455/asya.1284741>
- Günay, G. (2020). Eğitimde 21. yüzyıl becerileri ve teknoloji entegrasyonu. *Eğitim Bilimleri Dergisi*, 12(3), 45-60.
- Hamarat, E. (2019). *21. yüzyıl becerileri odağında Türkiye'nin eğitim politikaları*. Seta Yayınları.
- Korkmaz, İ. (2020). Nicel araştırmalarda evren, örneklem, örnekleme teknikleri, B. Oral & A. Çoban (Ed.), *Kuramdan uygulamaya eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* içinde (s. 147-159). Pegem Akademi Yayıncılık.

- Korkmaz, Ö. & Duman, B. (2021). Sınav kaygısı ve performans ilişkisi: Yeni sınav formatlarının etkisi. *Eğitimde Yeni Yaklaşımlar Dergisi*, 6(1), 45-60.
- Lazarus, R. S., & Folkman, S. (1984). *Stress, appraisal, and coping*. Springer Publications.
- Millî Eğitim Bakanlığı (2019). *Türkçe dersi öğretim programı*. <http://mufredat.meb.gov.tr>
- Ocak, G. (2019). Bilimsel araştırmalarda kullanılan veri toplama yolları. G. Ocak (Ed.), *Eğitimde bilimsel araştırma yöntemleri* içinde (s. 218-268). Pegem Akademi Yayıncılık.
- Öztürk, A. & Uslu, H. (2022). Öğretmenlerin yeni sınav sistemine adaptasyonu: Uygulama sorunları ve çözüm önerileri. *Eğitim Yönetimi ve Politikaları Dergisi*, 9(2), 78-95.
- Schunk, D. H. (2012). *Learning theories: An educational perspective* (6th ed.). Pearson Publications.
- Stake, R. E. (1995). *The art of case study research*. Sage Publications.
- Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st century skills: Learning for life in our times*. Jossey-Bass.
- Turgut, M. F. ve Baykul, F. (2019). *Eğitimde ölçme ve değerlendirme*. Pegem Akademi Yayıncılık.
- Url 1 (2024, 22 Eylül). <https://www.battelleforkids.org/insights/p21-resources/>
- Yıldırım, A., Şimşek, H. (2021). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yin, R. K. (2014). *Case study research: Design and methods* (5th ed.). Sage Publications.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

In a developing and changing world, skills compatible with the new world order have replaced the skills of the past. These skills play an active role in relationships in daily life and in adapting to business life. Since schools have an important role in providing skills, these developments also affect the examination systems. 21st century skills are defined as the skill groups that people living in this age should have in order to lead a quality and active life. These skills are related to learning, literacy and everyday life. While in the past, education was centered on the teacher and the teacher transferred knowledge to the student, today, as a result of technological developments, an educational approach that aims to develop 21st century skills has started to be implemented. We live in an age where students want to be in social life, participate in production and show themselves. Teachers, being aware of these desires of students, evaluate their competencies by taking into account their curiosity, their perspectives on problems and their solutions to problems and by guiding them (Başar, 2022, p. 23).

Method

In this study, case study design, one of the qualitative research designs, was used to determine teachers' views on the new examination system implemented in secondary schools. The study group consisted of Mathematics, Science, Religious Culture and Ethics, Social Studies and English teachers from a middle school in western Turkey who were willing to participate in the study. Six female and six male teachers participated in the study. Deductive method, one of the qualitative data analysis methods, was used to analyze the opinions. In the deductive approach, the data collected are first summarized and interpreted depending on the themes based on the research question or sub-questions. In this study, teachers' opinions about the changing exam system in secondary schools are examined. A semi-structured interview form was used as a data

collection tool. Semi-structured interview technique is to ask pre-prepared research questions in a way that can be edited during the interview in order to get the opinions of the interviewees.

Findings

When the findings of the study are examined, it is seen that the teachers stated their opinions about the preparation for the exams in the new written exam system as the number of questions is low and therefore it is difficult to prepare questions covering all subjects, achievement distribution, facilitating preparation by positively affecting the preparation for exams, preparing open-ended questions suitable for student level, teachers being more attentive and careful, measuring more skills, teaching with different approaches, being very useful for professional development, allocating more time for exam preparation, preparing original questions, increasing exam validity.

Regarding the preparation of the students for the exams in the new written exam system, it is seen that the teachers stated that the use of skills such as speaking skills, which were not tested before, gained importance, students had difficulty because they did not realize how to study, teachers informed the students before the exams, low motivation, fear of failure, understanding the subjects better instead of memorizing the questions, fair scoring in the evaluation process, students gaining self-confidence by showing their physical performance, more memorization was required, and there was no difference in the preparation for the Turkish lesson exam compared to the past.

It is seen that the teachers stated the activities they carried out to prepare the students for the new question type before the exam as; going to the conclusion by showing the solution ways with sample question solutions, making written, speaking, listening exams similar to the exam, emphasizing the places where there is a high probability of being asked questions, process-oriented studies, informing the students about the MoNE's explanations, sharing the speaking exam evaluation scale with the students.

It is seen that the teachers expressed the differences between the question types asked in the old written exam system and the new question types as multiple choice, true/false, fill-in-the-blank, matching style questions in the old written exam system, open-ended, short-answer, knowledge and interpretation based questions in the new written exam system, students writing the answer themselves in the new written exam system, asking new types of questions in the old written exam system, question types that students can answer more easily in the old written exam system, more knowledge questions in the old written exam system, question types that will enable the gains to be measured more easily in the old written exam system.

It is seen that the teachers express the effect of the questions to be prepared with the new exam system on the development of students as; developing interpretation, questioning, making meaningful sentences, explanation, problem solving skills, contributing to the development of all four basic language skills of the new written exam system and developing analysis skills, developing high-level cognitive skills, directing students with poor reading and comprehension skills to memorization, reducing the effect of chance in reaching the answer and enabling students to give their own answers, comprehending the subject as a whole, emphasizing logic, not memorization.

Conclusion

As a result of the study, teachers' evaluations of the new written exam system include both positive and negative aspects. Teachers stated that the new exam system has the capacity to measure more skills and contributes to their professional development. However, the time-consuming exam preparation process and the difficulties in the preparation of questions covering all learning outcomes due to the small number of questions are seen as obstacles. In the study, it was determined that the teachers carried out activities such as going to the conclusion by showing

the solution ways with sample question solutions to prepare the students for the new exam system before the exam; conducting written, speaking and listening exams similar to the exam; and emphasizing the places where there is a high probability of being asked questions.